

מטעמי תורת זילים

פרשת נצבים – ראש השנה יום הדין

התורה צייתה על ראש השנה "בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבְּתוֹן זָכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קֹדֶשׁ" (ויקרא כג, כד) וכן "וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם" (במדבר כט, א). **ראש השנה נמשך יומיים, ואמרו רבותינו כי בימים אלו הקב"ה שופט את כל העולם** וישלשה ספרים נפתחין בראש השנה, אחד של רשעים גמורין ואחד של צדיקים גמורין ואחד של בינוניים. צדיקים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים, רשעים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר למיתה, בינוניים תלוין ועומדין מראש השנה ועד יום הכפורים. זכו נכתבין לחיים, לא זכו נכתבין למיתה" (גמ' ראש השנה דף טז ע"ב).

ויש להבין, מדוע נבחרו דווקא שני הימים הראשונים של השנה להיות ימי הדין אשר בהם הקב"ה דן ושופט את כל בני האדם?

אדם הראשון חטא ונידון ביום שישי לבריאת העולם

אחרי שנגמרה יצירת העולם (זכר דוד' על התורה לר' דוד זכות ממדינת בפרשת ראה ד"ה ולבוא אל הביאור נקדים) **ביום השישי לבריאה** (מעשה רוקח' על המשניות מסכת סנהדרין דף פד ע"ב ד"ה ונחזור לענייננו) **שהוא יום 'ראש השנה'** (וזהו פרשת בראשית דף לו ע"א ד"ה ואמר רבי יהודה), **יצר הקב"ה את האדם כפי שנאמר "וַיִּבְרָא אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹקִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם"** (בראשית א, כז) (וזהו פרשת אמור דף ק ע"ב ד"ה אמר רבי אבא). **לצירתו החלה מהשעה השלישית ועד השעה השישית ביום השישי לבריאה, ובשעה השביעית הוטלה בו נשמה.** ואחר כך הכניס אותו הקב"ה לגן עדן וציווה אותו "מִכָּל עֵץ הַגֵּן אָכַל תֹּאכַל : וּמִעֵץ הַדַּעַת טוֹב נָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בַיּוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת" (בראשית ב, טו - יז) (זכר דוד' על התורה לר' דוד זכות ממדינת בפרשת ראה ד"ה ולבוא אל הביאור נקדים). **ובשעה עשירית של יום השישי, אדם הראשון חטא ואכל מעץ הדעת. בשעה אחת עשרה ביום סמוך לשקיעת החמה הוא עמד לדין** (מעשה רוקח' על המשניות מסכת סנהדרין דף פד ע"ב ד"ה ונחזור לענייננו) **לפני הקב"ה** (וזהו פרשת אמור דף ק ע"ב ד"ה אמר רבי אבא) **שקיבץ את בית הדין על מנת לדון** (יאור החמה' על זוהר פרשת אמור דף ק ע"ב ד"ה 'אייר אבא בראש השנה' מהרמ"ק).

וכשבא הקב"ה לדון את האדם הראשון על חטאו, עמדו לפניו אדם וחווה והנחש הקדמון והוא גזר על כל אחד את עונשו. **אז אדם הראשון שב בתשובה והצדיק עליו את הדין ונתחרט על עונו, וקיבל עליו עונש השיעור הקצוב עליו לעונו, עד לעת שיתקן הקב"ה את עולמו ויחזיר אותו אל מה שהיה קודם חטאו** (יאור החמה' על זוהר פרשת אמור דף ק ע"ב ד"ה 'אייר אבא בראש השנה' מהרמ"ק). **והקב"ה מצדו הוציא את אדם הראשון ב'דימוס' כלומר 'פטר' אותו מהעונש של "ביום אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת" (בראשית ב, יז), וזה על ידי שהאריך לו את היום שהוא לאלף שנה** (זיקוקין דנורא ובעורין דאושא' על תנא דבי אליהו זוטא פרק י אות ו ד"ה ומיש' עלה בדעתו) **כיומו של הקב"ה** (בראשית רבה' כב, א) **שנאמר בו "כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוּל כִּי יַעֲבֹר"** (תהלים צ, ד) (זיקוקין דנורא ובעורין דאושא' על תנא דבי אליהו זוטא פרק י אות ו ד"ה ומיש' עלה בדעתו) **ועל ידי כן אדם הראשון היה יכול להעמיד תולדות** (בראשית רבה' כב, א) **ותולדי תולדות קודם שבא אל מותו, ובכך להמשיך את קיום העולם** (זיקוקין דנורא ובעורין דאושא' על תנא דבי אליהו זוטא פרק י אות ו ד"ה ומיש' עלה בדעתו).

אדם הראשון חזר בתשובה והקב"ה קיבל את תשובתו (וזהו פרשת אמור דף קא תחילת ע"א ד"ה אמר רבי אבא) **ומחל לו על ידי 'הרחמים' שברא בהם את העולם** (דברים אחדים' להחיד"א דרוש טז דף פג ע"א ד"ה ולפי' נדקדק) **ויום השבת שנכנס מיד הוא זה שהיה מגן עליו** (טור ברקת' לר' חיים הכהן תלמיד מהרמ"ו על שו"ע הלכות ראש השנה סימן תקצח סימן א, ותפארת שלמה' על המועדים לשבת תשובה ד"ה יצא אדם). **ובשעה השתים עשרה מתחילת היום השישי בשעת המנחה לפנות ערב** (עפ"י 'מאמר אם כל חיי' להרמ"ע מפאנו חלק ג סימן ל ד"ה ויצא יצחק) **יצא אדם הראשון מגן עדן** (מעשה רוקח' על המשניות מסכת סנהדרין דף פד ע"ב ד"ה ונחזור לענייננו) **והיה טופח על ראשו ובוכה. אז הוא קיבל על עצמו יסורים כאשר נכנס לתוך מי הגיחון עד צווארו** (וזהו פרשת בראשית דף נה ע"ב ד"ה כיון דחטא ועבר) **ונשאר שם במשך שבעה שבועות** (יסידור אהלי יעקב' לר' יעקב יצחקי שנת תרכ"ד דף קמט בדיני התשלוק) **עד שהמים עשו את גופו נקבים נקבים** (וזהו פרשת בראשית דף נה ע"ב ד"ה כיון דחטא ועבר) **כמו 'כַּבְרָה'** (יסידור אהלי יעקב' לר' יעקב יצחקי שנת תרכ"ד דף קמט בדיני התשלוק) **והשתנה זיו פניו** (וזהו פרשת בראשית דף נה ע"ב ד"ה כיון דחטא ועבר).

ראש השנה נקבע להיות ביום בו נידון אדם הראשון

הקב"ה אמר לאדם הראשון כי הוא יהיה סימן לבניו לדורי דורות, שכשם שהוא עמד לדין ביום זה גם הם יעמדו אז לדין, ואם ישונו הוא יקבל אותם ויקום מכיסא דין וישיב על כיסא רחמים וירחם עליהם (וזהו פרשת אמור דף קא תחילת ע"א ד"ה אמר רבי אבא). **לכן נקבע שראש השנה יהיה ביום א' תשרי כי בו נברא האדם הראשון** (עץ הדעת טוב' לר' חיים ויטאל פרשת אחרי מות ד"ה והיתה לכם לחוקת עולם, 'חיי אברהם' לר' אברהם כלפון על טעמי המצוות הלכות ימים נוראים אות רפט) **ועמד בדין על חטאו** (דברים אחדים' להחיד"א דרוש טז דף פג ע"א ד"ה ולפי' נדקדק). **ורצה הקב"ה להשגיח ולדרוש מעשה כל בני האדם ולדון על פי מעשיהם את הדין של כל אותה השנה – ביום הבריאה של אדם הראשון** (חיי אברהם' לר' אברהם כלפון על טעמי המצוות הלכות ימים נוראים אות רפט). **ועל זה נאמר "לְעוֹלָם ה' דְּבַרְךָ נִצָּב בְּשָׁמַיִם : לְדֹר וָדֹר אֲמוֹנָתְךָ כּוֹנֵנֶת אֶרֶץ וַתַּעֲמֹד : לְמִשְׁפָּטֶיךָ עֲמְדוּ הַיּוֹם כִּי הִכַּל עֲבָדֶיךָ" (תהלים קיט, פט – צא), שעל ידי ש"פּוֹנְנֶת אֶרֶץ" וקיבלת את אדם הראשון בתשובה ויצא בדימוס לפניך "וַתַּעֲמֹד" ארץ, כך גם עם ישראל "לְמִשְׁפָּטֶיךָ עֲמְדוּ הַיּוֹם" בראש השנה, להיות נדונים בכל "דָּר וָדָר" (ישאל אברהם' על טעמי המצוות מצוה דף לג ע"א ד"ה ועפ"י זה ויבנו הכתובים) **ברחמים כמו שנידון אדם הראשון, ודבר זה "נִצָּב בְּשָׁמַיִם"** (זכר דוד' מאמר שלישי פרק סו דף ריח ע"ב ד"ה ועם כי היום הנורא הזה).**

וזה מה שאומרים בתפילת המוסף של ראש השנה "מְרַאשֵׁית כְּזֹאת הַיּוֹדְעֶת וּמְלַפְּנִים אוֹתָהּ גְּלִיתָ, זֶה הַיּוֹם תַּחֲלֵת מַעֲשֵׂיךָ זְכָרוֹן לְיוֹם רָאשׁוֹן", כלומר "מְרַאשֵׁית כְּזֹאת הַיּוֹדְעֶת וּמְלַפְּנִים אוֹתָהּ גְּלִיתָ" שראש השנה יהיה בתשרי כיוון שבראית את האדם הראשון ביום זה. וכן "זֶה הַיּוֹם תַּחֲלֵת מַעֲשֵׂיךָ" – הוא על בריאת האדם (אהבת דוד' דרוש ד' לשבת תשובה ד"ה ובוה נבין סדר התפלה), ועל אף שתחילת בריאת העולם היתה בכ"ה באלול ואילו יום בריאת האדם היה ששה ימים אחר כך ביום א' תשרי (יאשל אברהם' על טעמי המצוות מצוה לא דף לג ע"א ד"ה ועפ"י זה יובנו הכתובים), בכל אופן הוא נקרא "תַּחֲלֵת מַעֲשֵׂיךָ" (יאגרא דפרקא' למחרצ"א מדינוב רמו רכט) כי יצירת האדם הוא גמר הבריאה (יאשל אברהם' על טעמי המצוות מצוה לא דף לג ע"א ד"ה ועפ"י זה יובנו הכתובים) והוא זה שמכיר את עניין 'הבריאה' והוא המובחר שבבריאה (יאגרא דפרקא' למחרצ"א מדינוב רמו רכט). "זְכָרוֹן לְיוֹם רָאשׁוֹן" – שמיום ראשון לבריאת האדם נקבע יום דין לעולם בכל שנה (הקדמה לספר יסמיכת חכמים' לר' נפתלי כ"ץ דף טו ע"א טור ב ד"ה ונקראת מסכת זו ראש השנה).

עניין 'יום הדין' ביום ראש השנה בו ה' יתברך דן את כל בריותיו בפלס ומאזני משפט לא הוזכר בתורה הקדושה, ורק נאמר בסתם "בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ יִהְיֶה לְכֶם שַׁבָּתוֹן זְכָרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קֹדֶשׁ" (ויקרא כג, כד). ודבר זה שונה מכל מועדי ה' שטעמן בצדן (זכר דוד' מאמר שלישי דף רו ע"ב ד"ה ומה שצריך לעיין), והטעם לכך, לפי שעניין זה לא התחדש במתן תורה שהרי מימות אדם הראשון כבר הוקבע יום זה ליום הדין (זכר דוד' מאמר שלישי דף רו ע"ב ד"ה ועם כי מימיו מן המקדש). ועוד שכל ישראל כבר ידעו כי המשפט לאלקים ביום ראש השנה עוד מששת ימי בראשית, ובכל שנה ושנה חוזר זמן הווית העולם ויצוריו, והוא יתברך שופט כל הארץ על בראויו. וכיון שהוא דבר מפורסם השמיטו ה' יתברך מן התורה הקדושה, כי כן דרכו בקודש. ועל ידי שנשאר דבר ידיעת יום הדין בתורה שבעל פה, אז גם לא נודע לאומות העולם וממילא הם לא מתעוררים בקנאה על ישראל (זכר דוד' מאמר שלישי דף רו ע"א ד"ה ולבי אומר לו) (להרחבה בעניין השופר ראה מאמריו לראש השנה – 'מעלת תקיעת השופר').

כיון שבאותו היום של ראש השנה חָטָא אדם הראשון על ידי השטן המסית ומדיח, לכן נקבע ביום זה לדורות לראות אם יחיה. ועל כן כל התפילות של ראש השנה מורות על זה כגון "וּבְגָן תֵּן פְּחָדֶךָ ה' אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ" וכן "וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מִהַרְה" וגם "וְעוֹלָתָה תִּקְרָא פִּיהִי". ולכן מלאך המוות עומד מלא פחד ואימה מאימת יום הדין. וזה סוד ערבוב השטן בראש השנה, כי כמו שחטא אדם הראשון בראש השנה של ראשית הבריאה ונגזר ביום זה שיהיה שליטה לשטן, כן ביום ראש השנה שלפני הגאולה יגזור ה' יתברך את מפלתו של הס"מ ויחרים ויכלה אותו בשופר בצירוף כל הגוים, ויקוים במהרה מה שנאמר "וְהָיָה בְיוֹם הַהוּא יִפְקֹד ה' עַל צְבָא הַמְרוֹס בְּמְרוֹס וְעַל מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל הָאֲדָמָה" (ישעיה כד, כא). וכן יתקיים "שְׂמִים פְּעֻשׁוֹן נִמְלְחוּ וְהָאֲרֶץ פְּבַגְדָה תִּבְלָה" (ישעיה נא, ח), "שְׂמִים פְּעֻשׁוֹן נִמְלְחוּ" – זה הס"מ, "וְהָאֲרֶץ פְּבַגְדָה תִּבְלָה" – זו הלילי אשת הס"מ (זכר דוד' מאמר שלישי דף ריג ע"ב ד"ה הרי דאע"ג דאתא ס"מ לקטרא).

ויש מנהג בישראל ללכת בשעת המנחה של יום ראש השנה אל הנהר לעשות מצות תשליך, ומעוררים אז את י"ג מידות הרחמים באמירת הפסוקים "מי אֵל כְּמוֹךָ נִשְׂא עֵוֹן וְעָבַר עַל פְּשָׁע לְשִׁאֲרֵית נַחֲלָתוֹ לֹא תִחַזֵּק לְעַד אֲפֹ כִּי חַפֵּץ חַסֵּד הוּא: לְשׁוֹב יִרְחַמְנוּ כִּבְשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצְלוֹת יָם כָּל חַטְאוֹתֶיךָ: וְתִתֵּן אֶמְתָּ לְעֵקֵב חַסֵּד לְאֲבָרְהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם מִימֵי קֶדֶם" (מכילת ז, יח – ט), כי לולא י"ג מדות הרחמים העליונים שהגנו על אדם הראשון בעת הדין בשעת המנחה, היה חס וחלילה חרון אף עליו. ולכן מסיימים "אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם מִימֵי קֶדֶם" היינו בזמן אדם הראשון שהיה בבחינת "קֶדֶם" כפי שנאמר עליו "אֲחֹר וְקֶדֶם צִרְתָּנִי" (תהילים קלט, ה) "אֲחֹר" זה חוה, "וְקֶדֶם" זה אדם (ראה 'מדרש נחומא' פרשת תזריע אות א) (יערות דבש' לר' יהונתן אייבשיץ חלק ב דרוש י' לכ"ה באלול ד"ה ולכן מנהג ישראל). ועושים תשליך דווקא ליד הנהר כדי לזכור את תשובתו של אדם הראשון שנכנס במי נהר הגיחון עד שהגיעו המים לצוארו, ושהה שם שבעה שבועות עד שנעשה גופו ככברה (נסידור אחלי יעקב' לר' יעקב יצחקי שנת תרכ"ד קמט דיני התשליך).

שני ימי ראש השנה הם כנגד יום שישי ושבת של ראשית הבריאה

אדם הראשון נברא ביום שישי לבריאה שהוא יום ראש השנה (פני דוד' פרשת בראשית אות יט, 'מדבר קדמות' מערכת י אות מט) כפי שאומרים בתפילה "היום הרת עולם". ואחרי שחטא באה השבת והגינה עליו, לכן (קריית ארבע' לר' רחמים חורי בחלק השמטות פרשת ראה דף פא ע"ב ד"ה אי נמי) אף שנכנס יום השבת היה לילו מאיר כמו יומו, ולא החשיך העולם עד מוצאי שבת בראשית (פני דוד' להחיד"א פרשת בראשית אות יט, 'מדבר קדמות' להחיד"א מערכת י אות מט), ורק אז ידע האדם הראשון על קיום 'החושך' בעולם. ובאותה העת הסתיימו שלושים ושש שעות של יום (מדבר קדמות' מערכת י אות מט), שתים עשרה שעות של יום שישי ועוד עשרים וארבע שעות של ליל ויום השבת. ונמצא כי יום א' בתשרי בו נוצר האדם נמשך יומיים, יום שישי ויום שבת, ונעשה כמו יום אחד ארוך (ברית שלום' על התורה לר' פנחס בן פילטא פרשת אמור דף עח ע"ב טור ב ד"ה וכדי להבין דברי חכמים). לכן יום ראש השנה נקרא "היום" מחמת שהוא יום בלי לילה (זכר דוד' מאמר שלישי פרק סו דף ריח ע"א ד"ה והטעם שיום ר"ה, 'קריית ארבע' לר' רחמים חורי בחלק השמטות פרשת ראה דף פא ע"ב ד"ה אי נמי) ויש בו ה' הידיעה על שהתארך לשני ימים כפי שנאמר "וְהָיָה הַיּוֹם וְנִבְאָו בְּנֵי הָאֱלֹקִים לְהַתְיַצֵּב עַל ה' וְנִבְאָו גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם" (איוב א, ח, יז) (זרע שמשון' פרשת וילך דף קלח ע"ב טור ב ד"ה פסוק תקעו).

על היום הראשון לבריאה נאמר "וְהָיָה עֶרֶב וְהָיָה בֹקֶר יוֹם אֶחָד" (בראשית א, ה) וכן הוא בכל יום מששת ימי הבריאה, חוץ מיום שבת לפי שלא היה בו לילה (זרע שמשון' לר' שמשון נחמני פרשת וילך דף קלח ע"ב טור ב ד"ה פסוק תקעו), שלא שקעה השמש בין יום השישי ליום השבת. וזה הטעם שאמרו רבותינו כי שני ימי ראש השנה נחשבים ליום אחד ארוך (ראה גמי ביצה דף ה ע"א – ע"ב) (פני דוד' להחיד"א פרשת בראשית אות יט, 'מדבר קדמות' מערכת י אות מט, זרע שמשון' לר' שמשון נחמני פרשת וילך דף קלח ע"ב טור ב ד"ה פסוק תקעו, 'קריית ארבע' לר' רחמים חורי בחלק השמטות פרשת ראה דף פא ע"ב ד"ה אי נמי), והראיה לכך כי על אף שיש בבריאה 'חוק' שיהיה ערב ובוקר לילה ויום, הרי 'יום השבת' הראשון בבריאה שינה מכך לְשַׁבַּח וְהִיא הַכֹּל אֹר" (פני דוד' על התורה להחיד"א פרשת בראשית אות יט). ונרמזו בתיבות "זֶה הַיּוֹם תַּחֲלֵת מַעֲשֵׂיךָ זְכָרוֹן לְיוֹם רָאשׁוֹן" (מתוך תפילת מוסף של ראש השנה), "זֶה הַיּוֹם תַּחֲלֵת מַעֲשֵׂיךָ" – כנגד אדם הראשון שנברא בראש השנה, "זְכָרוֹן לְיוֹם רָאשׁוֹן" – שעושים שני ימי ראש השנה שהם כמו יום אחד ארוך, זכרון ליום הראשון לבריאה (ברית שלום' על התורה לר' פנחס בן פילטא פרשת אמור דף עח ע"ב טור ב ד"ה וכדי להבין דברי חכמים).

הלבנה לא שימשה בלילה שאחרי יום השישי הראשון לבריאה, והיא בעל כורחה 'כיסתה' את עצמה כי היה אור יום בלילה ואורה של הלבנה לא ניכר מול אור השמש. מטעם זה נאמר על ראש השנה "תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּפֶסַח לְיוֹם תְּגַנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאֱלֹקֵי

יְעֻקֵּב" (תהלים פא, ד-ה), "בַּפֶּסָה לְיוֹם חֲגֵנוּ" – עם האות למ"ד, לפי שהתכסתה הלבנה בלילה שלאחר אותו היום, ואין הפירוש בפסוק שלא נְרָאִית הַלְבָנָה כָּלֵל. וממעשיו אלו של הקב"ה לומדים כי רצונו להתנהג עם בריותיו במדת החסד, שהרי האור רומז ל'חסד' והלילה רומז ל'דין', והוא יתברך האריך את האור שהוא 'החסד' וביטל את החושך שהוא 'דין' (זרע שמשוין לר' שמשון נחמני פרשת וילך דף קלח ע"ב טור ב ד"ה פסוק תקעו). וזה גם מה שאמר רבותינו "עֲשֶׂרָה דְבָרִים נִבְרָאוּ בְעָרֵב שֶׁבֵּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת" (פרקי אבות ה, ו) של ערב שבת בראשית, ולא אמרו 'בין היום והלילה', כי כוונתם לרמוז שהיה שמש ביום לפני כן וגם שמש בלילה אחרי כן, לכן אמרו "בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת" (ברית שלום: על התורה לר' פנחס בן פילטא פרשת אמור דף ע"ב טור ב ד"ה ובוה תבין ותשכיל).

היום הראשון של ראש השנה הוא דין קשה והיום השני הוא דין רפה

מימות עולם היו שני ימים לראש השנה (טור ברקת לר' חיים הכהן בסימן תר אות א ד"ה 'ביצה שנולדה' עפ"י זוהרה), היום הראשון בסוד "שְׁמָאלוּ תַחַת רֵאשִׁי" (שיר השירים ח, ג) (זכר דוד' מאמר שלישי תחילת פרק סה ד"ה ישכילו המבינים) והוא דין עליון וקשה (זוהר פרשת פנחס דף רלא ד"ה אלא הני תרי) והיום השני של ראש השנה הוא בסוד "וְיִמִּינוּ תַחֲבִקְנִי" (שיר השירים ח, ג) (זכר דוד' מאמר שלישי תחילת פרק סה ד"ה ישכילו המבינים) שהוא דין תחתון ורפה (זוהר פרשת פנחס דף רלא ד"ה אלא הני תרי). ועל כך נאמר "תַקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּפֶּסָה לְיוֹם חֲגֵנוּ: כִּי חֶק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יְעֻקֵּב" (תהלים פא, ד), "כִּי חֶק לְיִשְׂרָאֵל" – הוא הדין הרפה, "מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יְעֻקֵּב" – הוא הדין הקשה (זוהר פרשת פנחס דף רלא ע"ב ד"ה פתח ואמר תקעו בחדש). וכלן ששני הימים של ראש השנה הם אחד מאז ומעולם, לכן נפסק כי ביצה שנולדה לתרנגולת ביום טוב ראשון של ראש השנה אסורה ביום טוב שני כי הם נחשבים יום אחד וקדושה אחת להם (ראה פירוש הרמב"ם על המשניות ביצה א, א). וכן מטעם זה לכתחילה מניחים פרי חדש על השולחן בליל יום טוב שני של ראש השנה כדי לברך על היום שהחיינו, היות ששני הימים נחשבים לאחד וכבר בירך שהחיינו ביום הראשון (ראה שו"ע סימן תר אות ב) (טור ברקת לר' חיים הכהן בסימן תר אות א ד"ה 'ביצה שנולדה').

ויסוד הדבר היה בראשית הבריאה, שהיום השישי לבריאת העולם היה 'דין קשה' ואילו יום השבת שלמחרת היה 'דין רפה'. ואדם הראשון טעה בזה, כי אכילת עץ הדעת טוב ורע גרם לו להזדרז ולהיות עם חוה ביום שישי עת שהיה 'דין קשה' וזה הביא לתוקף הדינים הקשים. אך אם היה ממתין עד יום שבת עת שה'דין רפה' אז היה הדבר כתיקונו והיו כל העולמות נעשים כתיקונן (זכר דוד' מאמר שלישי תחילת פרק סה ד"ה ישכילו המבינים). ומשום כך נוהגים ביום ראשון של ראש השנה לקרוא בתורה בפרשת לידת יצחק "וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא שָׂרָה" (בראשית כא, א) כי בחינת לידתו זה 'דין קשה' כמו שהיום הראשון הוא דין קשה, ורומז ללידת 'הדינים' (מאור ושמש לר' קלונימוס קלמן אפשטיין על התורה רמזי ראש השנה ד"ה ויראה רמזו, זכר דוד' לר' דוד זכות ממודינא מאמר שלישי פרק סד דף ריב ע"ב ד"ה ומה שקורים ביום). ואילו ביום השני של ראש השנה קוראים בתורה את פרשת עקידת יצחק "וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה" (בראשית כב, א) שאז אברהם איש 'החסד' עקד את יצחק שהוא מדת 'הגבורה', ונמצאו 'הדינים' כלולים בתוך 'החסדים' (מאור ושמש על התורה רמזי ראש השנה ד"ה ויראה רמזו) ונעקדו 'הדינים' ונמתקו (זכר דוד' לר' דוד זכות ממודינא מאמר שלישי פרק סד דף ריב ע"ב ד"ה ומה שקורים ביום).

יש בני אדם שנידונים ביום ראשון של ראש השנה שאז הוא דין קשה, ויש בני אדם שנידונים ביום שני של ראש השנה שהוא דין רפה (ישער הכוונות להארי"י ז"ל דרושי ראש השנה ד"ה בכל י ימי תשובה). וה' עשה חסד גדול במה שנתן שני ימים טובים של ראש השנה, כי ביום הראשון מתגבר מדת הדין ומי שנידון אז מסוכן לו, אך ביום השני גובר מדת הרחמים ומי שנידון אז בטוח שיזכה בדין (יערבי נחלי במאמרים לראש השנה דרוש ד ד"ה ולבאר זאת), וכך הקב"ה עושה כאשר הוא רוצה לרחם על ישראל שהוא דן אותם ביום השני (ישער הכוונות להארי"י ז"ל דרושי ראש השנה ד"ה בכל י ימי תשובה). וזה נרמז בפסוק "בְּשָׂרֵי מִיּוֹם לְיוֹם וְשִׁוְעוֹתָו" (תהלים צו, ב), "בְּשָׂרֵי" – בשורה טובה, והיא ש"מיום ליום" נדחה המשפט מיום ראשון של ראש השנה ליום שני של ראש השנה. וזה "וְשִׁוְעוֹתָו" כלומר שישועה היא לישראל (יערבי נחלי במאמרים לראש השנה דרוש ד ד"ה ולבאר זאת). וסימן לדבר מתי האדם נידון, שאם נופלת עליו בכיה רבה מאליה ביום ראשון או שני של ראש השנה בשעת התפילה, הרי היא הוראה שהוא נידון באותה שעה בבית דין של מעלה (ישער הכוונות להארי"י ז"ל דרושי ראש השנה ד"ה בכל י ימי תשובה), ונפשו היא זו שמרגשת ובה לידי בכיה (יאר צדיקים למהר"ם פאפירש סימן לו אות ג).

בגוף אדם הראשון היו כלולות כל נשמות בני האדם שבעולם

כל הנשמות היו כלולות בתוך אדם הראשון (ילקוטי נביאים להארי"י ז"ל ספר ישעיה אות ס ד"ה מי אלה, ישער הגלגולים להארי"י ז"ל הקדמה כג ד"ה האמנם דע, 'מובחר שבאבות' על פרקי אבות להארי"י ז"ל פרק ה ד"ה עשרה דורות מאדם, 'חסד לאברהם' לר' אברהם אזולאי זקנו של החיד"א מעין חמישי נהר ו ד"ה אמנם, 'אשל אברהם' לר' אברהם טוביאנה על טעמי המצוות מצוה קעג דף קא ע"ב ד"ה עוד אפשר לומר, 'מדרש תלפיות' ענף בגדי כהונה ד"ה ובהקדמה זאת יובן, 'זקוקין דנורא ובעורין דאשא' למקובל ר' שמואל הידא על תנא דבי אליהו זוטא פרק ב אות כג בפירושו) קודם החטא (חסד לאברהם לר' אברהם אזולאי מעין חמישי נהר ו ד"ה אמנם) של עץ הדעת (תולדות יצחק לר' מנעשכזי פרשת שמות ד"ה ויש לבאר דיעקב). וכשחטא אדם הראשון באכילה חֲטָאוּ עִמּוֹ גַם הַנְּשָׁמוֹת (אשל אברהם לר' אברהם טוביאנה על טעמי המצוות מצוה קעג דף קא ע"ב ד"ה עוד אפשר לומר), לפי שהן היו תלויות בו ונהנו באכילתו מעץ הדעת טוב ורע (שתי ידות לר' אברהם חזקוני פרשת בראשית אות ד ד"ה וכשראתה), ואז נפגמו כולם ונאבדו (מובחר שבאבות על פרקי אבות להארי"י ז"ל פרק ה ד"ה עשרה דורות מאדם) ונפלו לעמקי 'הקליפות' (ישער הגלגולים הקדמה כג ד"ה האמנם דע).

יש מהנשמות שהיו תלויות בראשו כגון בשערותיו בחוטמו במצחו באזנו ובפיו (זקוקין דנורא ובעורין דאשא למקובל ר' שמואל הידא על תנא דבי אליהו רבא פרק ב אות כג) ויש מהם בצווארו בידי ורגליו (זקוקין דנורא ובעורין דאשא על תנא דבי אליהו זוטא פרק יד אות כח) וכן בכל שאר אבריו (זקוקין דנורא ובעורין דאשא על תנא דבי אליהו זוטא פרק יד אות כח, 'זקוקין דנורא ובעורין דאשא' על תנא דבי אליהו רבא פרק ב אות כג). וזה מה ששאל הקב"ה את איוב "אֵיפֶלֶה הִיִּיתָ בְּיַסְדֵי אֶרֶץ"? (איוב לח, ד) (שתי ידות לר' אברהם חזקוני פרשת בראשית אות ד ד"ה וכשראתה) כלומר "האם תדע באיזה איבר של אדם הראשון היית תלוי?" (זקוקין דנורא ובעורין דאשא על תנא דבי אליהו רבא פרק ב אות כג) והוא ענה לו "וַיִּנְעַן ה' אֶת אִיּוֹב מִן שַׁעֲרָה" (איוב מ, ו וראה שם 'שערה' עם סי) כלומר שהיה תלוי בשערות ראשו של אדם הראשון (שתי ידות לר' אברהם חזקוני פרשת בראשית אות ד ד"ה וכשראתה). וכל אדם שנשמתו היתה תלויה באבריו הגסים של אדם הראשון אין לו דעת גדול כמו מי שהיה

תלוי במוח ובלב כי שם הדעת ומשכן הנשמה. וכך משתנה 'הדעת' 'הצורה' ו'הקול' בין הנשמות לפי מקום האיבר בו הן היו תלויות אצל אדם הראשון (זקוקין דנורא ובעורין דאשא' על תנא דבי אליהו רבא פרק ב אות כ).

כל הדורות שבאים לעולם במשך ששת אלפים שנות קיומו הם כולם גלגולים של אדם הראשון, מאותן נשמות אשר היו כלולות בו. הדורות הראשונים היו מחלק 'הראשי' שלו, לכן היו יותר חשובים ומאריכים ימים ושנים. ואחר כך באו הדורות של הגוף שהיו יותר גרועים, ולבסוף של הרגליים והעקביים שהם בתכלית הגריעות ביחס לראשונות. **והקב"ה מביא את הנשמות מאבריו של אדם הראשון על ידי גלגול נשמות בכל שנות העולם על מנת לתקן מהחטא הקדמון, כך שכולן תיקון לאדם הראשון** (יספר הליקוטים להרמ"ד וואלי חלק א בפרק יחיי האדם ופסירתו ד"ה בענין הדורות שבאו לעולם). לכן בדור האחרון שלפני ביאת משיח יהיו הרבה אנשים עזי פנים כפי שאמר "בעקבות משיחא חוצפא יסגא" (ראה גמ' סוטה דף מט תחילת ע"ב), כי הנשמות אז יהיו מאותם אלו שתלויים בעקבים של אדם הראשון ולכן הם עזי פנים כפי המקום שבאו ממנו. וזה כוונתם "בעקבות משיחא" כלומר כשהיו נשמות מן העקב של אדם הראשון שהוא עצמו עתיד להיות המשיח, אזי "חוצפא יסגא" – שהחוצפה תרבה בדור (מדרש האיתמר' דרוש טוב דף פז ע"ב ד"ה כבר קבלנו מרבתינו).

משום כך אין משיח בן דוד בא "עד שיכלו כל הנשמות שבגוף" (ראה גמ' נדה דף יג ע"ב בשם ר' יוסי) כי צריך שייצאו כל הנשמות שהיו כלולות בגופו של אדם הראשון, יש מהם בראשו ויש מהם בזרועותיו ושאר חלקי גופו, וכולם צריכים תיקון קודם ביאת הגואל (למעבר יבקי' לר' אהרן ברכיה ממדינא בחלק זבחי צדק סוף פרק כ). **ומטעם זה אמרו רבותינו שגאולתן של ישראל לעתיד לבוא תלויה בפריה ורביה** (ראה 'תנא דבי אליהו זוטא' פרק יד ד"ה וכמו שנגאלו), **כי על ידי שייצאו לעולם כל הנשמות שהיו תלויות בגופו של אדם הראשון תוכל לבוא הגאולה**. ועל זה נאמר "כי ימין ושמאלו תפריץ וזרעו גוים יקריש ונשמות יושביבו" (ישעיה נד, א) כלומר אם ישראל יפרו וירבו עד שיפוצו "ימין ושמאלו" ויבטיחו כל הנשמות שבגוף וייצאו מן 'הקליפות' וייכנסו לקדושה, אזי תבוא הגאולה שנאמר "וְזָרְעָךָ גוֹיִם יִקְרְאוּ שְׁמוֹת יוֹשְׁבֵיבוֹ" כלומר ש'הנשמות' כבר יצאו לעולם (זקוקין דנורא ובעורין דאשא' על תנא דאליהו זוטא פרק יד אות כח) (וראה ליקוטי בניאמי להאר"י ז"ל ספר ישעיה אות ס ד"ה 'מי אלה' שכתב כי אם יזכו ישראל חי' יחיש גאולתם על ידי ריבוי נשמות בגופות הנולדים, וזה מה שנאמר 'הקטן יקרה לאלף והצער לגוי עצום' א"י ב'פעתה אהישנה" וישעיה סב, ב) "בפעתה אהישנה" – שאני אחישנה את הגאולה ואף על פי כן יקרא יבתי' כי יושלמו לבוא כל הנשמות שבגוף אדם הראשון עיי"ש).

כל הנשמות שהיו בגוף אדם הראשון נידונות שוב בכל ראש השנה

בראש השנה הקב"ה דן את כל העולם כולו, גופות בני האדם והנשמות, ופוקד אותם על כל מה שעשו כל השנה (זוהר חדש' פרשת בראשית דף יח ע"ב ד"ה בראש השנה). **ודווקא ראש השנה נקבע להיות יום דין לגוף ולנשמה, מפני שביום זה נולד אדם הראשון כאשר נעשה לו גוף ונזרקה בו נשמה, ובו ביום הוא נידון. ובזה נקבע הדין לדורות** (זוהר חדש' פרשת בראשית דף יט ע"א ד"ה אמר רב יהודה אמר רב) **כי כאשר אדם הראשון עמד לדין עמדו איתו כל הנשמות שעתידות לבוא בעולם אשר היו כלולות בו, לכן נשאר יום ראש השנה סימן לכל ישראל להיות נידונים בו, וייצא דינם לאור**. וזה מה שנאמר "למשפטיתך עמדו היום כי הפל עבדך" (תהלים קיט, צא) כלומר שכבר "עמדו" בעבר ביום זה "עבדך", כי כל ישראל היו כלולים באדם הראשון בראשית הבריאה וכשהוא עמד לדין היו כולם עומדים עמו בדין, לכן "משפטיתך" חוזרים בכל שנה ביום ראש השנה להיות נידונים בו (יאשל אברהם' על טעמי המצוות מצוה לא דף לג ע"ב ד"ה ועפ"י זה יובנו הכתובים).

ביום ראש השנה דנים כל נשמה שנמצאת בעולם הזה יחד עם כל גלגוליה מראשית כל הדורות. ועל כך אמרו רבותינו "וספרי חיים וספרי מתים פתוחין לפניו" (גמ' ראש השנה דף לב ע"ב). וזה מה שאומרים בתפילה "אָתָּה זֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם וּפְקוּדָה לְכָל יְצוּרֵי קֶדֶם וְכוּ' מִי לֹא נִפְקַד כְּהַיּוֹם הַזֶּה" (מתוך תפילת מוסף של ראש השנה בחלק זכרונות) "אָתָּה זֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם" – של בני האדם החיים בעולם הזה, "וּפְקוּדָה לְכָל יְצוּרֵי קֶדֶם" – הם גלגוליהם הקודמים, כדי לצרף בשעת המשפט של ראש השנה את המעשים הרבים שקדמו גם אלו של עכשיו (זכר דוד' מאמר שלישי סוף פרק סב דף ר ע"א ד"ה יוכי"מ מהר"ם אלשיך' בשם האלשיך הקדוש). **ואז כפי ערך שלמותה ומראיה של הנשמה גוזרים עליה משמים** (באר מים חיים' פרשת נצבים ד"ה ונמצאת למד מזה). וגם נשמות שעוד לא חזרו בגלגול לעולם הזה נידונות בראש השנה, כפי שאומרים בתפילה "מִי כְמוֹדָךְ אֶב הַרְחֵמְנוּ זֹכֵר יְצוּרֵינוּ בְּרַחֲמֵינוּ לְחַיִּים" (מתוך ברכת 'מחיה המתים' בעשרת ימי תשובה) שהכוונה היא לנשמות שה' יתברך זוכר ברחמיו להחזירם לחיים ולהחיותם בעולם הזה בסוד הגלגול (ישער הכוונות' להאר"י ז"ל דרושי ראש השנה דרוש ו ד"ה והנה נוסח זה).

ה' יתברך הנחיל לישראל את תורתו הקדושה ובה רשום ענין נפילת האדם הראשון ודרך תיקונו על ידי קיום התורה. **ורצה האל יתברך שישראל יחוגו מידי שנה בשנה יום אחד לזכרון הדבר הגדול הזה – הוא יום ראש השנה, ויתנו אז אל ליבם את ראשית גדולת האדם הראשון לעומת חולשתו אחרי החטא, ואת תיקונו והתנשאותו העתידית**. וזה כדי שיזכרו שהאדם נברא שלם והחטא הפילו ממדרגתו, ואז יתקנו את דרכיהם במשפט ובאמונה, ויטרחו בכל כוחם כדי למהר את זמן הפדיון הכללי (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינא מאמר שלישי פרק סג דף רח ע"א ד"ה והגם דברים פשוטים). **וזה כל עבודתו של עם ישראל בעולם הזה, היות שכל ששים רבוא נשמות ישראל היו תלויות באדם הראשון והכל חוזר לשורש תיקון חטא אדם הראשון** (תפארת שלמה' על המועדים לשבת תשובה ד"ה יצא אדם). ובכל שנה בראש השנה בעת הגיע היום בו הושם אדם עלי ארץ, משגיה הבורא יתברך השגחה כללית על כל מעשי בני האדם בשנה שעברה בקיום המצוות ותיקון המדות, ועל פי זה מוציא גזר דין אם העולם כבר הגיע אל תיקונו ונעשה האדם הראשון מתוקן כבראשונה (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינא מאמר שלישי פרק סג ד"ה והגם דברים פשוטים).

<p>העלון גם להנחיל את תורתו הקדושה ובה רשום ענין נפילת האדם הראשון ודרך תיקונו על ידי קיום התורה. ורצה האל יתברך שישראל יחוגו מידי שנה בשנה יום אחד לזכרון הדבר הגדול הזה – הוא יום ראש השנה, ויתנו אז אל ליבם את ראשית גדולת האדם הראשון לעומת חולשתו אחרי החטא, ואת תיקונו והתנשאותו העתידית. וזה כדי שיזכרו שהאדם נברא שלם והחטא הפילו ממדרגתו, ואז יתקנו את דרכיהם במשפט ובאמונה, ויטרחו בכל כוחם כדי למהר את זמן הפדיון הכללי (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינא מאמר שלישי פרק סג דף רח ע"א ד"ה והגם דברים פשוטים). וזה כל עבודתו של עם ישראל בעולם הזה, היות שכל ששים רבוא נשמות ישראל היו תלויות באדם הראשון והכל חוזר לשורש תיקון חטא אדם הראשון (תפארת שלמה' על המועדים לשבת תשובה ד"ה יצא אדם). ובכל שנה בראש השנה בעת הגיע היום בו הושם אדם עלי ארץ, משגיה הבורא יתברך השגחה כללית על כל מעשי בני האדם בשנה שעברה בקיום המצוות ותיקון המדות, ועל פי זה מוציא גזר דין אם העולם כבר הגיע אל תיקונו ונעשה האדם הראשון מתוקן כבראשונה (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינא מאמר שלישי פרק סג ד"ה והגם דברים פשוטים).</p>	<p>העלון גם להנחיל את תורתו הקדושה ובה רשום ענין נפילת האדם הראשון ודרך תיקונו על ידי קיום התורה. ורצה האל יתברך שישראל יחוגו מידי שנה בשנה יום אחד לזכרון הדבר הגדול הזה – הוא יום ראש השנה, ויתנו אז אל ליבם את ראשית גדולת האדם הראשון לעומת חולשתו אחרי החטא, ואת תיקונו והתנשאותו העתידית. וזה כדי שיזכרו שהאדם נברא שלם והחטא הפילו ממדרגתו, ואז יתקנו את דרכיהם במשפט ובאמונה, ויטרחו בכל כוחם כדי למהר את זמן הפדיון הכללי (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינא מאמר שלישי פרק סג דף רח ע"א ד"ה והגם דברים פשוטים). וזה כל עבודתו של עם ישראל בעולם הזה, היות שכל ששים רבוא נשמות ישראל היו תלויות באדם הראשון והכל חוזר לשורש תיקון חטא אדם הראשון (תפארת שלמה' על המועדים לשבת תשובה ד"ה יצא אדם). ובכל שנה בראש השנה בעת הגיע היום בו הושם אדם עלי ארץ, משגיה הבורא יתברך השגחה כללית על כל מעשי בני האדם בשנה שעברה בקיום המצוות ותיקון המדות, ועל פי זה מוציא גזר דין אם העולם כבר הגיע אל תיקונו ונעשה האדם הראשון מתוקן כבראשונה (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינא מאמר שלישי פרק סג ד"ה והגם דברים פשוטים).</p>	<p>העלון גם להנחיל את תורתו הקדושה ובה רשום ענין נפילת האדם הראשון ודרך תיקונו על ידי קיום התורה. ורצה האל יתברך שישראל יחוגו מידי שנה בשנה יום אחד לזכרון הדבר הגדול הזה – הוא יום ראש השנה, ויתנו אז אל ליבם את ראשית גדולת האדם הראשון לעומת חולשתו אחרי החטא, ואת תיקונו והתנשאותו העתידית. וזה כדי שיזכרו שהאדם נברא שלם והחטא הפילו ממדרגתו, ואז יתקנו את דרכיהם במשפט ובאמונה, ויטרחו בכל כוחם כדי למהר את זמן הפדיון הכללי (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינא מאמר שלישי פרק סג דף רח ע"א ד"ה והגם דברים פשוטים). וזה כל עבודתו של עם ישראל בעולם הזה, היות שכל ששים רבוא נשמות ישראל היו תלויות באדם הראשון והכל חוזר לשורש תיקון חטא אדם הראשון (תפארת שלמה' על המועדים לשבת תשובה ד"ה יצא אדם). ובכל שנה בראש השנה בעת הגיע היום בו הושם אדם עלי ארץ, משגיה הבורא יתברך השגחה כללית על כל מעשי בני האדם בשנה שעברה בקיום המצוות ותיקון המדות, ועל פי זה מוציא גזר דין אם העולם כבר הגיע אל תיקונו ונעשה האדם הראשון מתוקן כבראשונה (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינא מאמר שלישי פרק סג ד"ה והגם דברים פשוטים).</p>	<p>העלון גם להנחיל את תורתו הקדושה ובה רשום ענין נפילת האדם הראשון ודרך תיקונו על ידי קיום התורה. ורצה האל יתברך שישראל יחוגו מידי שנה בשנה יום אחד לזכרון הדבר הגדול הזה – הוא יום ראש השנה, ויתנו אז אל ליבם את ראשית גדולת האדם הראשון לעומת חולשתו אחרי החטא, ואת תיקונו והתנשאותו העתידית. וזה כדי שיזכרו שהאדם נברא שלם והחטא הפילו ממדרגתו, ואז יתקנו את דרכיהם במשפט ובאמונה, ויטרחו בכל כוחם כדי למהר את זמן הפדיון הכללי (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינא מאמר שלישי פרק סג דף רח ע"א ד"ה והגם דברים פשוטים). וזה כל עבודתו של עם ישראל בעולם הזה, היות שכל ששים רבוא נשמות ישראל היו תלויות באדם הראשון והכל חוזר לשורש תיקון חטא אדם הראשון (תפארת שלמה' על המועדים לשבת תשובה ד"ה יצא אדם). ובכל שנה בראש השנה בעת הגיע היום בו הושם אדם עלי ארץ, משגיה הבורא יתברך השגחה כללית על כל מעשי בני האדם בשנה שעברה בקיום המצוות ותיקון המדות, ועל פי זה מוציא גזר דין אם העולם כבר הגיע אל תיקונו ונעשה האדם הראשון מתוקן כבראשונה (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינא מאמר שלישי פרק סג ד"ה והגם דברים פשוטים).</p>	<p>העלון גם להנחיל את תורתו הקדושה ובה רשום ענין נפילת האדם הראשון ודרך תיקונו על ידי קיום התורה. ורצה האל יתברך שישראל יחוגו מידי שנה בשנה יום אחד לזכרון הדבר הגדול הזה – הוא יום ראש השנה, ויתנו אז אל ליבם את ראשית גדולת האדם הראשון לעומת חולשתו אחרי החטא, ואת תיקונו והתנשאותו העתידית. וזה כדי שיזכרו שהאדם נברא שלם והחטא הפילו ממדרגתו, ואז יתקנו את דרכיהם במשפט ובאמונה, ויטרחו בכל כוחם כדי למהר את זמן הפדיון הכללי (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינא מאמר שלישי פרק סג דף רח ע"א ד"ה והגם דברים פשוטים). וזה כל עבודתו של עם ישראל בעולם הזה, היות שכל ששים רבוא נשמות ישראל היו תלויות באדם הראשון והכל חוזר לשורש תיקון חטא אדם הראשון (תפארת שלמה' על המועדים לשבת תשובה ד"ה יצא אדם). ובכל שנה בראש השנה בעת הגיע היום בו הושם אדם עלי ארץ, משגיה הבורא יתברך השגחה כללית על כל מעשי בני האדם בשנה שעברה בקיום המצוות ותיקון המדות, ועל פי זה מוציא גזר דין אם העולם כבר הגיע אל תיקונו ונעשה האדם הראשון מתוקן כבראשונה (זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינא מאמר שלישי פרק סג ד"ה והגם דברים פשוטים).</p>
--	---	---	---	---

ניתן לתרום ולהקדיש את העלון לרפואה או לעילוי נשמות בטל: 052-7675933
 ניתן וכול לקבל פרטים ולתרום דרך מייל: alon.torat.haim@gmail.com